

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Homiliae Adm. Illvstris Ac R.dissimi Domini D. Fr.
Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriae
Episcopi Barbastrensis & Albarrazini Ord. FF.
Prædicatorum**

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, Anno M.DC.XLIX.

§.4. Cibus nobis à Christo in SS. Sacramento traditus, pinguis est: etenim nobis omne Dei bonum tribuit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53084](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53084)

tempore viximus in gremio Ecclesie huius militantis, tamen ad excessum versus triumphan-tem nobis liberaliter concedit quo possimus iter illud nulla disingulate conficere. Ades accedis amici tui ex itinere redux. Atque ex desiderio te videndi quamprimum limen eius ingrederis ingens ex aduentu tuo percipis in domo gaudij & lætissima te recipit festinate. Confestum agit quam lata te fronte amplectatur, summasq; liberalitate geniale præparet conuiuium & quantum vires possunt, conatur te recreare: hora imminet decensus vtque videt vrgete negotium, nullas innectit moras; verum antequam adibus excedas quo facilius itineris sustineas laborem perã, arripit illamque mille replet cupidij ad iter necessarijs quibus alacris ac vegetus viam perficias. O qualis hic amicus quantaque te excipit ferculorum vberitate! quandoquidem non solum in domo tua mensam tibi strauerit martiale: sed insuper ne forte foris tibi quidquã deficiat, alimentum perãm replevit abundantia. Ita Christus nobiscum agit, amicus inæteritimus; nullum etenim quantum est ex parte sua, à sua excludit protectione, & semper ad tuam anhelat amicitiam quantumuis grauius illum offendas, quando per mundum hunc iter conficis calum versus, domum eius accedis atque eius tibi fauente misericordia limen illius subintrās; in gremium enim recipis Ecclesie, per baptismum; hic namque portam nobis aperit ingredientibus, titulus hæc est quo à Theologis: *Tanna nuncupantur.*

XII.
Christo applica-
tur.

Quis explicet gaudium quo te recipit & delictiarum enatet abundantiam quam tibi cum gratia baptismali communicat, quæ tibi in baptismo infunditur, & quamprimum te cernit domus suæ limen terere ad vltimam pervenisse rationis, consilia meditatatur quibus te lautius excipiat & cibum de mensa sua portet opiparum; tibi namque in totam vitam ad spirituale animæ tuæ alimentum tribuit corpus suum pretiosum in SS. Sacramento; abundantem enim & liberaliter tibi concedit quotiescumque volueris; tibi quippe nunquam negatur. Si cibo illo & conuiuium Deus electos suos in gloria recreat, ubi plenis illos emulat gaudijs; tu considera cum idẽ ipse sit qui tibi sumendus traditur, an non summa sint delicta quibus te recreat hoc caelesti conuiuium quo tibi ipse traditur; vt amicus inæteritimus te tractat genialiter & aliquando quia ad Ecclesiam infirmitate detento, ire tibi non permittitur, ipse te accedit & forte ad tuam salutem ipsam ingreditur passibus quibus tu in-

cessisti illum offensurus; quinimo eadem ingreditur cubacula in quibus tu quondam gratissimam illi intulisti contumeliam. O bonitatem immensam! Quando discessus tui ex hoc mundo hora te premit, mortis nimirum, nec ab ea te possis coactus excusare; etenim: *Sacramentum est hominis semel auri*: vt iter te nos remoretur, alimentum tibi ministrat quo viam perficias nequaquam tibi deficiat, quo semper gaudij es, unde tibi conceditur in vitium id est vitæcorum alimentum; illo roboratur anima novaque recuperat vires ad iter calum versus, periculis, nullo futuræ famis timore percussa, nulla inimicorum anxietate pressa, qui forte in via peribones diuitiarum illi menta dissipant, nulla formidine turbata à via declinandi, aut in voragines & præcipitia prolabendi; quia secum cœlestium confert alimentum quo sacra fame non peribit, fortissimus illam amicus conatur contra diabolum defensor bonorum ipsius furem; ducem habet tutum & fidelem cui optime nota est via qui illam aberrare non patietur; lux illi affulget qua voragines prævideat & præcipitia à dæmone illi præparata, illaque ducta hæc poterit evitare seque liberam expedire; hæc omnia secum adducit SS. Sacramentum datum in vitium infirmantibus. Tu iudex eloquium Diuini hic panis bonis abundet innumeris, nam tibi possit alimentum esse copiosissimum; quandoquidem non tantum in ipso Deum habes, sed insuper amicum, defensorem, ducem, & licet à latere tuo nunquam discessurum donec in portum introducas securum, donec ad terminum itineris tui peruenieris optatissimum; vt enim cibus est Dei quo filiorum suorum mensam nobilitat, ab eorum nunquam potest desistere protectione, donec gloriæ eius fiant heredes ac possessores, quam meritis suis lucratus est passibus illis operum applicatis quibus viam hanc ingrederis.

§ 4. *Cibus nobis à Christo in SS. Sacramento traditus, pinguis est: etenim nobis omne Dei bonum tribuit.*

Postquam præfatus propheta locutus de 14. 40. caelesti hoc pane asseruerat hæc esse abundantem, et affluentiam qua vidimus illum Quis nobis administrari, hoc addit: *Es pinguis.* Tunc pinguis vocatur quod plenum est & plurima reple- tum substantia. D. Ioa. expositorius præcelsissimam et præ- ruinam maxime illius ciuitatis Babiloniæ quam hanc et raticum D. Ioa.

talem futuram praesagit, vt etiam potentissimi Reges ac Monarchae illam sint deploratissimi, cuius iuine lectum celebrarent etiam inuicatoses diuissimi eo quod in illa opum suarum naufragium patecerent, quibus in mundo non habere opulentiores primo proponit multam auri argentiq; copiam quibus illa dabatur, enumerat lapides preciosos, margaritas & gemmas quibus reddebatur illustis: offereat pannos preciosos ex bysso, purpuram, sericum, & coccum a quibus magnificatur: proponit Ebur, marmor, varios lapides a quibus eius commendabatur excellentia: vasa declarat ex lapidibus preciosissimis aere, auro, argento, quibus eius thesauri redundabant: odores effundit suauissimos, vnguentaq; fragrantissima, quibus se mittit exalabat: non omittit copiosissimam messem, triticum, vini, & olei innumeras producit vacas, vitulos, arctos, oves, quibus sustentabatur abundantissime. Postquam agit maximum harum omnium diuitiarum catalogum praesegit se quibus affuebat, diciturque huius mundi substantia, plenitudinem hanc declaraturus est. In quo ruinas, haec addit: *Omnia pinguis & praeclara puerum a te: quo significat illud dici pingue quod redundat & plurima plenum est substantia.*

II. Apostolus Paulus expositorum plenitudinem gratiarum, virtutum, ac donorum supernaturalium qua iusti replentur, eadem virtus phrasim vni eorum locutus: *Socius radicis & pinguedinis oliua factus es: q. d. sicut pinguedo & adipe vnam substantiam alteri copulat atque ex hac vnione aliquid dicatur pingue: ita gratia virtutes virtutibus vni in anima iusti per charitatem & amorem Dei qui in illa vniit: & sicut committitur in radice arboris maior pinguedinis pars delitescit, quia in ipsa humores sunt abundantiores quam ceteris eius ramis, atque ideo dicitur copiosior arboris pinguedinem seu medullam in radice contineri: sic indicat hoc Ezechiel: *Flamma eius manebunt in circuitu radicem eius* ita Apostolus significatur quanta virtutum plenitudine anima iusti per gratiam replebitur, in qua velut in radice & origine charitatis ceteraeque virtutes supernaturales continentur, de ipso pronuntiat quod vicinus sit & socius radicis oliuae, eiusque adipsi ac pinguedini coniungitur. Oliua praefert charitatem quae vnionem facit & quasi virtutes virtutibus annectit et quarum vnione animae pinguedo progreditur.*

Eodem modo vates Isaias quo significet in

hoc pane caelesti esse velut vnita omnia bona, III. ipsumque esse repletum omni generis Dei bonis, Et ostendit ideo nuncupat illum, vberissimum & pinguem: dicitur in quia in illo vnitas est & inclusus honorum cu. V. Eucharmolis quibus Deus diues est: qui est summum rictia, bonum, atque in illo omne Dei bonum concluditur & omne hominis bonum: in se Dei complectitur Diuinitatem Christi que humanitatem: buccella est a deo pinguis, vt in se totum Christi contineat patrimonium: nimirum Diuinitatem quam a Patre accepit, omnipotentiam, aeternitatem, Maiestatem, sapientiam, immensitatem, ac magnitudinem: nec non humanitatem a matre sua acceptam cum gratijs, donis, virtutibus, ac meritis, quae sibi congregauit: quod si vt vera probat Theologia omnia haec fuerint in Christo valoris infiniti & quaedam habuerint in esse quod habebant in Christo, infinitatem: atque in hoc Divino cibo coniunctio inuenitur tantaeque sanctitatis vno, tantorum donorum tantaeque gratiae, iure merito vocari potest a Propheta *Panis vberissimus & pinguis.*

Ni fallor alludit hic Propheta benedictioni 75 Iacob, qua si ium suum Aser cumulauit: *Aser IV. pinguis panis eius, & praebet delicia Regibus.* Allusio ad Hanc Aser de manu Dei recipiet benedictio benedictioem, vt panis eius futurus sit vberissimus, pinguis, & praeclara: quia Aser in concubum Regibus: id est 20. inter fercula Regum exquisitissima proferetur a mensam. Asermo cum D. Ambrosio. Aser figuram expressisse Christi vt pote Diuitem: huius autem tot diuitijs affluxit ac Christus a Patre suo aeterno recepit. *Aser est Diues.* Diues est autem malitiae nec alius est Christo comparandus, de quo testatur D. Paulus: *Qui cum Diues esset, egenus effectus est.* Christus inops non fuit ex natura sed voluntate propter nos pauper effectus est, cum diuitijs afflueret infinitis: *Longitudo dierum in dextera eius & in sinistra diuitia & gloria.* Ita scilicet vt in dextera eius bona sint aeterna, verum in sinistra bona temporalia: haec explicatio tribuitur D. Greg. & V. Bedae in suis commentarijs quae D. Hier. adscribuntur eiusque operibus inseruntur: itaque Christus Dominus si propriam eius speciem naturam, diuinitatem fuit, voluntariam tamen assumpsit paupertatem. Aser igitur Christoque benedictio a Patre suo aeterno mystico Iacob tribuitur *Pinguis panis eius*, bonisque lapidus infinitus: quia Deus est, essentiam complectitur infinitam, infinitam maiestatem, infinitam

tam magnitudinem &c. Quod si docentibus theologis Dei attributa sint infinita, cunctaque hoc pane caelesti continentur evidenter colligimus panem hunc vberitimum esse & pinguisimum infinite. *Et eris in concubum Regibus.*

Maxima cura prouidetur vt cibus ordinarius panisque Regum sit electus, albus, sapidus, & delicatus: verumtamen in hoc potissimum patet & economi sollicitudo vt illud quod Rex cum pane isto electo ac delicato comedit, sit sapidissimum & delicatissimum: vt autem exprimat

VI. Dicitur V. Eucharistia in concubum Regibus.

tale quid esse panem hunc caelestem de eo dicitur: *Erst in concubum Regibus*: id est erit communis Regum cibo multo saporior: & si communis Regum victus sit maxime delicatus, pinguis, & electus quo mundus non habet quid delectabilius, reliquisque cibis eminentius: tu iudex esto quales futurae sint deliciae quas vates Isaias de hoc pane diuino velit indicare: vel mihi dicamus panem esse Regum, cibumque Monarcharum quid aliud indicas? Ille namque Dei filius nos euehit de statu infimo factusque homo nos. Reges creauit: *Fecisti nos Deo nostrum Regnum*: cibus huius nos pane Regio huius statui conuenienti. Panis hic, panis est SS. Sacramenti: panis etenim est qui dat vitam Regibus: *Sicut misit me viuens Pater & ego uiuo propter Patrem, & qui manducet me, uiuet propter me*. Sicut Pater meus Rex & Dominus aeternitatis vita viuens Regis ac Domini, me misit mihi hanc eandem communicauit vitam: ita similiter ille qui manducet hunc panem, animam suam viuens meo corpori quod in illo ipsi traditur, eandem meam habet vitam: cum enim vita sit Dei, vita Regis est, panisque viuus qui vitam dat: & sicut illa qua uiuit, vita est Dei, haec ipsa eadem est quam nobis communicat.

VII. Qua ratione det V. Eucharistia uita. Nota.

Hic ordinarium, nostrum alimentum corporale non dat vitam: quia alimentum est exanimatum & sine vita, & nullus dare potest quod non habet: imo potius tu qui illud tibi inuisceras, ipsum uiuificas, si quidem illud vitam tuam sustinet, comedis tamen illud, ac virtute naturali caloris stomachi procedente a principio vitae, in tuam conuertis substantiam: & sicut haec est substantia viuens, cibo communicas vitam qua habes: verumtamen hic omnia modo sunt contrario. Est panis viuus: *Ego sum panis viuus*, panis qui vitam habet qua uiuit Deus, qui est vita aeterna: & cum illum efficias unum cum anima tua, illi ipsa vitam communicat qualem ipsa habet: *Qui manducet me uiuet propter me*. Admirabile quiddam refero ex ore D. Augusti.

ad huius expositionem, similitudinem indignam valde licet familiarem. Cibus nostraeque carnis alimentum vt ipse mortuum, non habet in se vitae principium, ex quo procedat mutatio quae nos in ipsum conuertat sed solus illud in se conuertit qui, illo partitur: quia ex ipso procedit mutationis principium, quo conuertat illud in suam substantiam. Perdicem comedis: uere tamen non dicimus quod vitam habes perdis: quia sicut illa qua perdis uiuebar perit, & necesse erat vt illam perderet, quo tibi fieri posset alimentum, non potuit efficere vt vita eius tu uideres. Panis Dei nequaquam talis est: nec eius in illum in te conuertis substantiam: quinimo ille in suam conuertit: *Nec tu mutaberis in me*. Nutriminum nou est quod in se uiuit: unde uobis vitam dare propriam non potest.

Quod si causam scire desideres ex qua cibo huic uirtus proueniat adeo singularis: audi Christum loquentem: *Cibus sum et animam, et ego manducabis me*. Cibus est magis viuus & saporior ipsius Dei: & sicut de Deo omnia procedunt, ita sicut deus propriam suam communicat vitam, ita similiter hanc habet excellentiam vt nutrimentum sit & cibus, de quo uelut de principio omnis emanat vita: cumque sit panis Dei, oportet crescere, & statum euehere: etenim electa grandium, statum requirit grandium. Non deceret vt mancipium mensae ciboque reseretur eodem quo Dominus, neque similiter Dominus seruum hunc mensae suae conuiuium adhiberet: nec enim conuenit statum eius adeo abiectione mensae Domini adeo sublimis: crescat prius, ex statu se erigat deiectione: quando namque ad statum deueniet libertatis & uelut Domini sui filius habebitur: tunc optime quatabit ipsi victus mensaeque Domini sui, SS. Altaris Sacramentum alimentum est uictusque Dei qui solis reseruat grandioribus, filijque eius per gratiam, qui uelut heredes Regnorum eius, Reges sunt, his solis haec mensa seruat.

Homo per peccatum se mancipium seruimus: quae efficit Diaboli: quo tempore gratia Dei nos ad statum non promouet filiorum Dei serui uiuimus diabolo subiecti in perfectis omnibus nostrorum passionum, ad hunc deprauatis appetitibus nostri affectibus: *Qui facit peccatum seruus est peccati*. Cum igitur status tuus diuina haec mensa tanto sit inferior, an expetens iudicas ad illum te accedere? Si te habes vt seruum abiectionem deprauata passionum tuarum sectando desideras, numquid ad panem accedes qui tantum filijs

conceditur Dei: qui oppulante eius gratia in statu vitam perfectae libertatis? Audacillimus ille a goretur seruis qui manibus sordibus intinctus praesumet illas mensae ferculoque Domini intetere, tantaque praesumptio non leue meretur a Domino luere supplicium. Geris te ut seruum tuarumque passionum mancipium, huc tantum assalaborans ut illis deseruias, plenam illis tribuens libertatem ut in te operentur velut Dominae libertatis: manus tibi sunt animae tuae sordibus inquinatae peccatorum: numquid animam ita horridam & execrabilem mensae vis afflicte Dei pandere velis huius SS. Sacramenti? Si terrena haec & inferna stercus sint immundum & abominabile nec non diuinis naribus offendiculis, Omnia arbitratu suo vis stercora: inquit Apostolus: an haec debita tibi videtur dispositio ad Dei mensam eiusque praesentiam accedendi, qua animam tuam terrenis habes implicatam, quae ut Deo contraria grauitur illum offendunt pariuntque nauseam: tuam primo emunda conscientiam illamque tribulationibus & poenitentiae dolore purifica, quas refraxa passiones illaque mortificatione strictoque ieiunio subijce, illas a lubricatione libera, qua praeu eius subduunt affectum: quando namque ita purificatus mundulque effulleris factus verus Dei filius per gratiam cooperante virtute Sacramenti poenitentiae, in ea creueris, eius studueris augmento, tunc ut pote statutus superioris, ad hanc poteris Dei mensam accedere, sin aliter time nam ut temerarium seueroco te Deus plectet supplicio.

§. 5. Sicut in V. Eucharistia Deus se totum nobis exhibet ita vicissim desiderat nos totos illi tradamus, quatenus nobis ad utilitatem ingrediatur.

17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

sponsa pijsima & quis te reddidit adeo temerariam ut hoc modo Diuino tuo sponso colloquaris? Dilectus meus mihi & ego illi? numquid verba haec arrogantiam redolent insolentem? Insolens verbum. Numquid seruum reprehenderemus audaculum qui se tantum de gratia Regis sui iactaret ut propria arrogantia turbidus efflueret: Rex meus mihi & ego illi? Quis talia nisi vltra modum tumidi: audaxque deprimere? Quid hoc sponsa sanctissima, & vnde tanta tibi venit arrogantia? Ut phra sim hanc assumas tantumque tibi arroges ut ita beneficijs sponi tui gloriaris quo dicas totus Deus mihi est, quia tantis te beneficijs ab eo certis iactasque cumulatam? Siquidem tales sint factores quibus te dignatur, illos tecon te in corde tuo tibi que seruua: ut ita magis secrete illis fruaris, nec in tantum illos publice ostentes: etenim amularionem excitabis te audientibus, & similiter ut suum, sponsum tuum Deum quarentibus. Quatu non auditorem hac forma loquendi suspedis: pauca dixi, nimis laconica videris & brevis: usque, deficere ad qua teneris satisfacere his tantum loquendo verbis: Pende oratio (sic Bernar.) ino non pende sed desis. Aliquid oportet ut intelligamus quo te intelligamus.

Præclaris multis praemissis ad illa verba declarationibus dicit primo D. Bernardus: declaratum ita sublimem ad quam Deus per gratiam suam attollit animam quando illa mediante illum ex toto corde diligit: tantam enim illi cum Deo perhibet fiduciam ut de illo loquatur de eius gloria amicitia, quantumque illum sibi habeat deumictum, ut illi dicere non vereatur: totus meus ille est, totaque ego ipsi familiaritas Moysi cum Deo ad tantam illum exiit dignitatem ut ita familiariter & amice cum eo ageret, ut Deo dicere praesumeret: Aut dimitte eis hanc noxam aut si non facis dele me de libro tuo quem scripsi: id est aut peccatis meis annue aut omnis cesset amicitia. Quintimo ad tantam Eliaz cum Deo erectus est familiaritatem ut videatur velle dicere Deum aliud non facturum quam quod illi bene placuerit: Viuis Dominus, si erit annis his ros & pluuia nisi iuxta oris mei verba. Quibus verbis significatur qua confidentia vrantur amici Dei ex receptis ab eo beneficijs ut parum sit quod de ipsis glorientur, insuper quod Deus praeter eorum voluntatem facturus sit nihil: hoc primum ex mente D. Bernardi intendit sponsa declarare.

Secundo ut intelligamus eius mentem: Apponendum sane (ita Bernardus) aliquid verborum: G. 3.

II. Prima expositio.

Eso. 31. 32.

3. Reg. 17.

18. III

Secunda expositio.

UNIVERSITÄTS- BIBLIOTHEK PADERBORN